

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

Висока школа струковних студија за образовање
васпитача Пирот

март, 2016.

САДРЖАЈ:

Увод

Први део

1. Основни подаци о високој школи струковних студија за образовање васпитача у Пироту
2. Историјска ретроспектива

Други део

- Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета
- Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета
- Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета
- Стандард 4: Квалитет студијског програма
- Стандард 5: Квалитет наставног процеса
- Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада
- Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника
- Стандард 8: Квалитет студената
- Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса
- Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке
- Стандард 11: Квалитет простора и опреме
- Стандард 12: Финансирање
- Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета
- Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Општа оцена испуњености стандарда у високошколској установи, са предлогом будућих мера

УВОД

Самовредновање студијског програма који се реализује при Високој школи струковних студија за образовање васпитача обухвата период у трајању од три године, од школске 2012/13. до 2014/15. године.

Извештај о самовредновању написан је према „Упутству за припрему извештаја о самовредновању“, које је издала Комисија за акредитацију и проверу квалитета, односно у складу са стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа. У том смислу процењена је испуњеност сваког од стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета рада високошколских установа.

Припрема и израда Извештаја о самовредновању ове високошколске установе подразумевала је учешће и ангажовање органа пословођења, стручних органа и студената као и Комисије за контролу квалитета Високе школе струковних студија за образовање васпитача у Пироту.

ПРВИ ДЕО

1. Основни подаци о Високој школи струковних студија за образовање васпитача Пирот

Назив високошколске установе:
Висока школа струковних студија за образовање
васпитача Пирот

Адреса: Тирила и Методија 29

Web адреса: www.pakadem.edu.rs

e-mail: vspirot@open.telekom.rs

Образовно-научно/образовно-уметничко поље				
Природно-математичке науке	Друштвено-хуманистичке науке	Медицинске науке	Техничко-технолошке науке	Уметност

Name of Institution: **College of Professional Studies for Pre-school Teachers in Pirot**

Basic Professional Studies: **Professional Pre-school Teacher in Pre-school Institutions**

Specialist Professional Studies: **Pre-school Teacher - Specialist for Modelling of an Integrated Curriculum**

2. Историјска ретроспектива

Педагошка академија у Пироту основана је Решењем СО Пирот, бр.02-020/6 од 02. фебруара 1973. године.

Академија је уписана у судски регистар код Привредног суда у Нишу под бројем фи-1945/78 од 09. јула 1979. године.

Школске 1986/87. године, поред смера за образовање васпитача, почиње са радом и смер за образовање наставника разредне наставе.

Влада Републике Србије, својом одлуком од 01. јула 1993. године, променила је назив Педагошке академије и основала Вишу школу за образовање васпитача са потпуном одговорношћу. Седиште је у Пироту у ул. Ћирила и Методија, бр. 29.

На захтев Више школе за образовање васпитача у Пироту од 05.09.2006. године Министарство просвете и спорта, по одобреном позитивном мишљењу Комисије за акредитацију и проверу квалитета бр. 612 - 00 – 1122/2006 - 04 од 30.04.2007. године, издаје Дозволу за рад:

„Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Пироту може почети са радом ради остваривања првог степена струковних студија. Одобрава се извођење студијског програма: *Образовање васпитача деце предшколског узраста*“.

У поступку нове акредитације 2012. године, Висока школа струковних студија за образовање васпитача Пирот, акредитовала је два нова студијска програма: Основни струковни програм под називом *„Струковни васпитач за рад са децом у предшколским установама“* и специјалистички програм под називом *„Образовање васпитача – координатора за моделовање интегрисаног курикулума“*.

Последњих година на плану унапређивања образовно - васпитног рада, Школа израста у значајан педагошки центар у нашем крају. Углед професора Школе у друштвеној јавности све је израженији, не само по колективним напорима и резултатима у процесу образовања васпитача, већ и по индивидуалним, ствралачким, и научно - стручним остварењима.

У Школи се поклања велика пажња усавршавању наставника, што се види из приложених CV-ја наставника те је у овом тренутку у сталном радном односу 16 доктора

наука у звању професора струковних судија. Три наставника - предавача су у научном звању магистра, три наставника страног језика и два сарадника асистента који су на завршној години докторских студија. Више наставника је укључено у реализацију домаћих и страних пројеката. Исто тако, већина наставника у континуитету прати и активно учествује на бројним националним и међународним скуповима и конференцијама. Истраживачки рад и научно опредељење наставника, између осталог, потврђује се и кроз њихово активно учешће на стручно - научном скупу са међународним учешћем који се три године уназад организује у нашој Школи (Холипри 2013, 2014, 2015). Две године уназад овај скуп је и акредитован од стране Завода за унапређивање образовања и васпитања. На тај начин наша Школа постаје озбиљна научна база и место сусретања свих који се на теоријском или практичном нивоу баве проблемима васпитања и образовања. За посебно вредну активност наших наставника наводимо и њихове активности у реализацији акредитованих програма стручног усавршавања запослених у просветној делатности. У овом моменту Школа као институција подржава пет таквих програма који се реализују у нашем образовном простору.

Школа уписује студенте сходно друштвеним потребама и својим ресурсима на студијске програме за образовање васпитача предшколских установа на основу успеха у претходном школовању и провере знања склоности и способности.

За упис у прву годину студија могу конкурисати лица са завршеном четворогодишњом средњом школом, односно лица којима је нострификована диплома о завршеном средњем образовању као и страни држављани уз подношење сертификата овлашћене организације да познаје српски језик на коме се изводи настава. Упис на студије другог нивоа, такође је дефинисан конкурсним активностима.

Упис се врши на основу конкурса, који расписује директор Школе, на предлог Наставног већа. Конкурс се објављује пет месеци пре почетка школске године.

Школа је у претходном трогодишњем периоду, као партнер, учествовала у ТЕМПУС ЕСВАС – 517200 “Establishing and capacity building of the Southern Serbian Academy and the National Conference for Vocational Higher Education” пројекту, чији је циљ успостављање прве српске академије струковних студија. Такође је била партнер у оквиру Националног пројекта “ОСТРВА” који спроводи Удружење грађана *Базаарт* из Београда, као и учесник на пројекту “Искусствено учење” које спроводи удружење грађана *Коллинг*

из Новог Сада. Висока школа струковних студија за образовање васпитача Пирот, такође је иницијатор и организатор сопствених пројеката и акција које се реализују у сарадњи са нашим студентима и професорима.

ДРУГИ ДЕО

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА КОЈИ СЕ ОСТВАРУЈЕ У ВИСОКОЈ ШКОЛИ СТРУКОВНИХ СТУДИЈА ЗА ОБРАЗОВАЊЕ ВАСПИТАЧА

Процена испуњености стандарда 1. Стратегија обезбеђења квалитета

Опис стања

Будући да стратешко планирање у високом образовању подразумева утврђивање дугорочних циљева, намера, и праваца деловања, као и пројекцију ресурса потребних за постизање тих циљева, у складу са упутствима и стандардима Националног савета, у *Стратегији* Високе школе струковних студија за образовање васпитача Пирот формулисани су мисија, визија и циљеви Школе, као и опредељење за перманентно праћење и унапређивање квалитета у свим сегментима рада. Стратегија дефинише области у којима је посебно важно пратити, контролисати и унапређивати квалитет, субјекте који су одговорни за имплементацију стратегије, као и мере чије спровођење треба да обезбеди стално унапређивање квалитета. Стога је саставни део *Стратегије* чинио акциони план којим су спецификовани механизми институционалног управљања квалитетом, кроз примену докумената, одлука и правилника заснованих на основним принципима ове Стратегије.

Мисија и **визија** Високе школе струковних студија за образовање васпитача Пирот формулисане у *Стратегији* исказују суштинско опредељење за обезбеђивање квалитета у домену образовног и стручног рада, тежњу интеграцији Школе у јединствени европски образовни и научни простор, и њено профилисање као међународно препознатљиве струковне институције која тежи изврности у свим сегментима свог деловања.

Стратегијом су дефинисани дугорочни циљеви. Циљеви су најнепосредније везани за садржај Закона о високом образовању, као и онога што је његова визија. Основни циљеви су:

- континуиран рад на остваривању и сталном унапређењу квалитета високог образовања;

- побољшање квалитета студијских програма, наставе и услова рада;
- осигурање квалитета увођењем механизма вредновања који ће осигурати висок ниво квалитета наставе и научно-стручног рада, као и укупног исхода образовног процеса;
- стварање услова за интердисциплинарне и мултидисциплинарне студијске програме, примерене друштвеним потребама;
- стварање услова за покретање програма учења на даљину;
- укључивање студената као партнера у процес високог образовања;
- промовисање мобилности студената, наставника и сарадника;
- развој образовања током читавог живота;
- побољшање организације рада и процеса управљања Школом;
- стално унапређивање знања запослених;
- повећање обима и врста услуга;
- повећање доприноса локалној и националној заједници;
- закључивање уговора са стратешким партнерима из региона, европске и међународне заједнице.

Стратегијом су дефинисане следеће **области** у којима је посебно важно пратити, контролисати и унапређивати квалитет:

- студијски програми;
- настава;
- наставно особље;
- оцењивање студената;
- уџбеници и литература;
- библиотека;
- информациони ресурси;
- простор и опрема;
- ненаставно особље;
- процес управљања;
- јавност рада.

Субјекти обезбеђења и унапређења квалитета које наводи *Стратегија* су: Савет Школе, Наставно веће, студенти, наставници, сарадници и ненаставно особље Школе.

Стратегија формулише и **мере** за контролу и унапређење квалитета:

- преиспитивање области обезбеђења квалитета, самовредновање и оцењивање квалитета студијских програма и установе у складу са стандардима Националног савета за високо образовање у интервалима од највише три године,
- спољашња провера квалитета у складу са стандардима Националног савета,
- контрола повезаности образовног, стручног и научно-истраживачког рада,
- интензивирање међународне сарадње, нарочито кроз извођење заједничких студијских програма и размену наставника и сарадника,
- успостављање сталне сарадње са послодавцима и дипломираним студентима у циљу добијања повратних информација о квалитету компетенција свршених студената,
- обавеза јавног публиковања резултата вредновања квалитета на интернет страници Школе.

Анализа слабости и повољних елемената

S - (Strenght): СНАГЕ	W – (Weakness): СЛАБОСТИ
<p>Добро је постављен темељ система управљања квалитетом +++</p> <p>Дефинисани су дугорочни циљеви и области за праћење и унапређивање квалитета. +++</p> <p>Стратегија обухвата све неопходне елементе. +++</p> <p>Школа има одговарајуће техничке и људске ресурсе за спровођење и континуирано праћење унапређења квалитета. +++</p>	<p>Стратегијом дефинисане области за праћење квалитета не обухватају: квалитет нових студената, праћење професионалног развоја свршених студената у мери колико је то потребно, могућности доживотног учења и студирања запослених лица, и подстицање једнаких могућности из категорије маргинализованих. ++</p> <p>Стратегија не предвиђа довољно мера и активности за дисеминацију информација о институционалним механизмима за праћење квалитета. ++</p> <p>Акциони план не предвиђа краткорочне циљеве и активности. ++</p>
O – (Opportunities): МОГУЋНОСТИ	T – (Threats): ОПАСНОСТИ

<p>Могуће је подићи ниво свести код студената о њиховој улози у процесу вредновања рада школе. +++</p> <p>Могуће је развити свест о потреби неговања културе квалитета и перманентног опредељења запослених за одржавање високих стандарда у погледу квалитета и активнијег учешћа у процесу самовредновања. +++</p>	<p>Непостојање финансијских средстава потребних за награђивање додатног ангажовања запослених у процедурама самовредновања и контроле квалитета. +++</p> <p>Немотивисаност једног дела запослених за активније учешће у процедурама самовредновања и контроле квалитета. ++</p> <p>Неразвијена свест студената о њиховој улози у процесу самовредновања и побољшања наставних услуга Школе. ++</p>
--	--

Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Пироту је прву Стратегију обезбеђења квалитета донела на седници Наставног већа која је одржана 3.11.2008. године. Стратегија обезбеђења квалитета објављена је на интернет страници Школе, и доступна је јавности преко линка са интернет странице <http://dokumentacija.pakadem.edu.rs/Akreditacija%20-%20glavni%20meni>. Стога се може рећи да Школа у великој мери испуњава Стандард 1 - Стратегија обезбеђења квалитета.

Предлози за побољшање и планиране мере

Анализа Стандарда 1 показала је да у наредном периоду треба осмислити више активности чији би циљ био развијање свести о неопходности неговања културе квалитета у струковним институцијама и мотивисање свих чланова академске заједнице за активно деловање за унапређење квалитета. Исто тако, треба подстицати државне институције на активности усмерене ка унапређењу квалитета високог образовања. С тим циљем, представнике Школе треба активније укључити у тела која се баве квалитетом, а сама Школа треба да буде иницијатор активности, скупова, трибина и форума на којима ће се размењивати идеје и искуства из области управљања квалитетом и унапређења квалитета, и промовисање идеја континуираног унапређивања квалитета.

Прилози:

Прилог 1.1. Текст стратегије обезбеђења квалитета;

Прилог 1.2. Мере и субјекти обезбеђења квалитета;

Прилог 1.3. Оквирни акциони план за спровођење стратегије обезбеђења квалитета и одлуке о његовом усвајању;

Процена испуњености стандарда 2. Стандарди и поступци обезбеђења квалитета

Опис стања

На основу усвојене Стратегије обезбеђења квалитета на предлог Комисије за унапређење квалитета, Наставно веће Високе школе усвојило је докуменат којим се утврђују и прецизирају стандарди и поступци за обезбеђење квалитета.

На седници одржаној 26. децембра 2012. године донет је Правилник о самовредновању квалитета студијских програма, наставе, рада наставника, служби и услова рада.

Две године касније, Висока школа струковних студија за образовање васпитача је на основу предлога Комисије за контролу квалитета усвојила на седници Наставног већа бр. 203-3/2014, од 7.04.2014. Правилник о самовредновању квалитета студијског програма, наставе, рада наставника и услова рада. У складу са захтевима о контроли квалитета усвојен је и документ који се тиче стандарда и поступака за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе. Поступци за обезбеђење квалитета су утврђени посебно за сваку област обезбеђења квалитета. На седницама Наставног већа одржаним 29.11.2013.; 16.3.2015. и 29.2.2016. усвојени су извештаји Комисије за контролу квалитета.

Анализа слабости и повољних елемената

S - (Strenght): СНАГЕ	W – (Weakness): СЈАБОСТИ
Уочени недостаци у правилнику из 2012. су превазиђени доношењем новог правилника. ++ Постоји одређеност запослених за доношењем новог пакета правних мера који би прецизирао поступке унапређивања квалитета. +++ Код наставног и ненаставног особља Школе постоји развијена свест о значају прецизног дефинисања стандарда и поступака за унапређење квалитета. ++	У неким областима нису довољно конкретно спецификовани поступци за обезбеђење квалитета. На пример, критеријуми за избор наставника нису јасно прецизирани у домену научних и стручних компетенција. + Нису довољно јасно спецификовани конкретни начини за укључивање студената у процес праћења и унапређивања квалитета. +
O – (Opportunities): МОГУЋНОСТИ	T – (Threats): ОПАСНОСТИ

<p>Школа има добру институционалну организацију, кадровски потенцијал и искуство, што омогућава да се и даље развијају механизми система управљања квалитетом.+++ Комисија за унапређење квалитета има потребне капацитете за организовање и праћење потребних активности. +++ Студентски парламент подржава опредељење Школе ка подизању нивоа квалитета у свим областима рада. +++</p>	<p>Неки сегменти не зависе само од Школе, већ су условљени финансијама, нарочито када је у питању квалитет неопходне опреме и материјалне подршке онима који се у континуитету баве питањима унапређивања квалитета. +</p>
--	--

Правилник о самовредновању квалитета студијског програма, наставе, рада наставника и услова рада доступан је преко линка на страници Школе: <http://pakadem.edu.rs/wp-content/uploads/2016/02/Pravilnik-o-samovrednovanju-najnoviji-sa-prilozima-2016.pdf>. На основу свега реченог, може се рећи да Школа у великој мери испуњава Стандард 2 - Стандарди и поступци обезбеђења квалитета.

Предлози за побољшање и планиране мере

У наредном периоду, Школа би требало да размотри и редефинише стандарде квалитета у свим областима, како они не би исказивали „минимални ниво квалитета рада“, већ квалитет са аспекта прихваћене мисије, визије и циљева Школе, и из перспективе оних који су заинтересовани за квалитет услуга (*stakeholders*) – студената, нових свршених студената, послодаваца и друштвене заједнице.

Потребно је даље развијати и прецизирати поступке и процедуре за унапређење квалитета у свим областима. Када је реч о квалитету студијских програма, наставе и научно-истраживачког рада, периодична евалуација и анализа релевантних података представљају добру основу за праћење и унапређивање квалитета, али је потребно једнако детаљно формулисати механизме и у другим областима дефинисаним *Стратегијом обезбеђења квалитета*.

Треба прецизније дефинисати поступке који би се односили на квалитет избора наставника у одређена звања

Комисија за унапређење квалитета годишњим планом рада треба да предвиди више континуираних активности које би имале за циљ едукацију наставника и ненаставног особља за спровођење, за њих релевантних поступака и активности, у процесу праћења и унапређења квалитета.

Треба осмислити више конкретних задатака и активности чији би носиоци били студенти, како оних усмерених на праћење и унапређење квалитета, тако и оних у процесу самовредновања.

Прилози:

Прилог 2.1. Текст усвојеног документа - Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе;

Прилог 2.2. Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе;

Прилог 2.3. Усвојени годишњи Извештаји Комисије за контролу квалитета.

Процена испуњености стандарда 3. Систем обезбеђења квалитета

Опис стања

Висока школа струковних студија за образовање васпитача Пирот је одлуком Наставног већа (на предлог директора Школе) од 16.1.2015. године, формирала Комисију за обезбеђење квалитета. Комисију чине:

Представници професора

1. Др Мирјана Станковић - Ђорђевић,
2. Др Иван Стаменковић,
3. Др Емилија Поповић,

Представници асистената

1. Драгана Јањић,
2. Драгана Драгутиновић,
3. Марина Милановић,

Представници студената

1. Андријана Цанић,
2. Андријана Алексов,

Представници ненаставног особља

1. Снежана Ђелић,
2. Драгана Лилић.

Правилником о студирању бр. 111/08. од 13.4.2008. и Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета студијских програма наставе и услова рада бр.272 – 4/08. од 7.4.2014. Високе школе струковних студија за образовање васпитача регулисан је рад Комисије за контролу квалитета и поступак самовредновања. Дефинисано је да Комисија за контролу квалитета предлаже процедуре које регулишу учешће и задатке наставног особља, ненаставног особља и студената у процесу обезбеђења квалитета.

Комисија за унапређење квалитета ослањала се на искуства и препоруке које су проистекле из учешћа Школе на ТЕМПУС пројекту (ЕСВАС 517200) “Establishing and capacity building of the Southern Serbian Academy and the National Conference for Vocational

Higher Education” који је између осталог подразумевао и преиспитивање стратегије обезбеђења квалитета и утврђивање стандарда, мера и поступака за обезбеђење квалитета.

Анализа слабости и повољних елемената

S - (Strenght): СНАГЕ	W – (Weakness): СЛАБОСТИ
<p>Прецизно су дефинисане одговорности и надлежности свих субјеката обезбеђења квалитета органа управљања и пословођења, стручних тела и органа, Комисије за обезбеђење квалитета, наставника, сарадника, студената и стручних служби +++</p> <p>У систем управљања квалитетом укључене су све структуре - наставници и сарадници ненаставно особље и студенти +++</p>	<p>Неки од субјеката обезбеђења квалитета нису у довољној мери упознати са својим одговорностима и задацима у обезбеђивању квалитета +++</p> <p>Неки упитници за прикупљање података неопходних за праћење и контролу квалитета сувише су компликовани и захтевају превише времена ++</p>
O – (Opportunities): МОГУЋНОСТИ	T – (Threats): ОПАСНОСТИ
<p>Могуће је даље развијати институционални систем обезбеђивања квалитета кроз измене и допуне постојећих и усвајање нових докумената који би још прецизније утврђивали обавезе и одговорности субјеката обезбеђења квалитета ++</p> <p>Могуће је поједноставити и унапредити поступке и процедуре за прикупљање података неопходних за континуирано праћење и евалуацију квалитета +++</p> <p>Студенте и чланове Комисије је могуће мотивисати на још значајније учешће у систему обезбеђења квалитета, посебно у формулисању и контроли имплементације корективних мера ++</p>	<p>Могућа недовољна информисаност и професионална уверења неких субјеката обезбеђења квалитета могу да онемогуће или отежају спровођење предвиђених поступака за обезбеђење квалитета ++</p>

На основу анализираних чињеница може се констатовати да Школа у великој мери испуњава Стандард 3 - Систем обезбеђења квалитета.

Предлози за побољшање и планиране мере

На основу досадашњих искустава са партнерима на ТЕМПУС пројекту (ЕСВАС 517200) “Establishing and capacity building of the Southern Serbian Academy and the National Conference for Vocational Higher Education”, треба формулисати нове документе, или у постојеће унети измене и допуне које ће још прецизније и детаљније утврдити обавезе и одговорности свих субјеката обезбеђења квалитета, као и поступке за обезбеђење квалитета. Процедуре које су се у досадашњој примени показале компликованим и

неефикасним треба унапредити, а треба јасније спецификовати и кораке које подразумева примењивање корективних мера предложених на основу анализе.

У развијању и унапређењу система за обезбеђење квалитета треба примењивати образац „планирање – спровођење – провера – побољшање”, кроз динамичније циклично смењивање самовредновања и акционог планирања. Треба скратити циклусе у којима се спроводи самовредновање и формулисати акционе планове за краће периоде.

Неопходно је планирати и спровести више активности чији ће циљ бити информисање и оспособљавање свих субјеката обезбеђења квалитета – наставника и сарадника, ненаставног особља и стручних служби, као и студената – о систему обезбеђења квалитета, а нарочито о надлежностима, обавезама и одговорностима одређених субјеката обезбеђења квалитета. Боља информисаност и оспособљеност за активно учествовање у систему за обезбеђење квалитета може, подстичући мотивацију субјеката, значајно да утиче на квалитет имплементације мера и поступака за обезбеђење и унапређење квалитета.

Прилози

Прилог 3.1. Одлука Наставног већа о формирању Комисије за контролу и обезбеђење квалитета

Прилог 3.2. Списак свих анкета

Прилог 3.3. Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера

Процена испуњености стандарда 4. Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих институција из окружења.

Опис стања

Након акредитације студијског програма 2007. године, Школа је предузела низ активности усмерених на анализу, проверу и корекцију студијског програма. Посебно је важно то што су све активности пратили подаци везани за рад у непосредној васпитно образовној пракси, као и подаци настали из компаративне анализе светских програма и програма из окружења. У читав процес су били укључени и представници студената, првенствено кроз студентску евалуацију и анкетирање.

Праћење и процењивање квалитета било је усмерено првенствено на четири области: 1) циљеве, структуру и садржај студијских програма; 2) исходе учења и компетенције свршених студената; 3) радно оптерећење студената; 4) интердисциплинарну повезаност наставних садржаја.

Акредитовани студијски програми

У Високој школи струковних студија за образовање васпитача Пирот, реализују се два акредитована студијска програма. На основним струковним студијама програм под називом „*Струковни васпитач за рад са децом предшколског узраста*“, и на специјалистичким студијама програм под називом „*Образовање васпитача – координатора за моделовање интегрисаног курикулума*“. (Уверења о акредитацији програма могу се наћи на следећем линку: <http://pakadem.pakadem.mycpanel.rs/wp-content/uploads/2014/03/uverenja-o-akreditaciji-2012.pdf>)

Циљеви и исходи образовања

Исходи учења спецификовани у акредитованим студијским програмима представљају основу за дефинисане исходе образовања, у складу са постављеним циљевима и мисијом Високе школе.

По завршетку **основних струковних студија** студенти ће бити оспособљени да:

- користе стручну литературу, репродуковаће и разумеће битне информације из области опште психологије и психологије личности,
- оствариваће успешан и квалитетан васпитно-образовни рад са децом предшколског узраста кроз стечена теоријска и практична знања, умења и вештине,
- анализираће друштвено-историјске чињенице које условљавају схватање детињства и односа одраслих према свету детињства; разумеће и разликоваће историјске, социолошке, етнографско-антрополошке, психолошке, литерарне и лаичке погледе на детињство,
- упознаће основне појмове информатике у образовању, основе обраде података, структуру и организацију рачунара, врсте и карактеристике софтвера и основе умрежавања и мултимедије,
- проналазиће нове поступке у васпитању предшколске деце који произилазе из основних знања о развоју детета и циљева васпитања,
- самостално ће осмишљавати и примењивати игровне поступке за подстицање и култивисање дечјег стваралаштва,
- примењиваће стручно-методичка знања и способности у различитим подручјима предшколске праксе.

По завршетку **специјалистичког програма**, студенти ће бити оспособљени да:

- примењују педагошке и психолошке импликације аспеката развоја и развојних карактеристика деце предшколског узраста у васпитно-образовној пракси,
- примењиваће савремена научна сазнања из области инклузије деце са развојним сметњама,
- примењиваће савремена научна сазнања о природи креативности, начинима њеног култивисања и развијања,
- пројектоваће иновативне идеје и проналазити оригинална решења примењујући знања, способности и вештине из различитих дисциплина (логичко-математичке, откривачке, језичке, музичке, телесно-кинестетичке и просторно-визуелне),

- самостално ће примењивати елементе програма заснованих на холистичком приступу и осмишљавати активности које подстичу креативност у раду са децом редовне популације и децом са развојним сметњама,
- спроводиће акциона истраживања на нивоу вртића као заједнице која учи, а која трансформишу васпитно-образовну праксу у отворени систем,
- сакупљаће, обрађивати, анализирати и интерпретирати релевантне податке уз употребу различитих метода истраживања,
- координираће активности у оквиру тима, израђиваће и учествовати у спровођењу плана акције, те обезбеђивати неопходне услове за његово спровођење,
- развиће вештине комуникације и способност саопштавања аналитичко-истраживачких резултата,
- примењиваће педагошко-инструктивни рад са родитељима, стручним сарадницима и другим актерима васпитног процеса,
- унапредиће ставове о професионалној етици и значају васпитачке професије чиме ће дати активан допринос развоју друштвене заједнице.

Предуслови за обезбеђење квалитета студијских програма

Сваке академске године, на студије првог и другог нивоа школа уписује тачан број студената који је одобрен решењима за акредитацију студијских програма.

Дипломе које Школа издаје свршеним студентима усаглашене су са листом звања у областима за које је Школа матична (*Правилник о листи стручних, академских и научних назива*, Сл. гласник РС, бр 30/2007, 112/2008, 72/2009 и 81/2010).

Доступност информација о студијским програмима

Доступност информација о структури, садржају и радном оптерећењу студената на сваком од студијских програма обезбеђена је преко линкова на интернет страници Школе: <http://dokumentacija.pakadem.edu.rs/Akreditacija%20-%20glavni%20meni>. Преко линка са ове странице студентима су такође доступне и електронске верзије појединачних силабуса обавезних и изборних предмета у оквиру студијских програма, са описом циљева и исхода учења, начина оцењивања знања и постигнућа студената и списком литературе за сваки предмет. Доступан је

и дескриптивни уводни документ у коме су наведени: назив студијског програма, врста студија, укупна бодовна вредност студија.

Преко линка, студентима је такође доступна електронска верзија Информатора (http://data.axmag.com/data/201407/20140714/U123951_F291863/FLASH/index.html).

Анализа и процена тренутне ситуације у погледу циљева, захтева и очекивања

Систем за обезбеђење квалитета предвиђа да периодичну анализу и процену структуре, садржаја и исхода студијског програма спроводи Комисија за контролу квалитета, а основу за процену чине стандарди прописани од Националног савета за високо образовање. Анализа и процена квалитета студијских програма у овом циклусу самовредновања обухватила је следеће аспекте студијских програма:

1. усаглашеност структуре, садржаја и исхода студијских програма са утврђеним стандардима за акредитацију Националног савета; доступност и јавност информација о структури, садржају, циљевима и исходима студијских програма;
2. усаглашеност исхода учења на предметима у оквиру студијског програма са исходима студијског програма у погледу компетенција и квалификација које студенти стичу завршетком студијског програма; спецификовање начина евалуације знања и вештина студената у складу са описаним исходима учења;
3. усаглашеност структуре ЕСПБ бодова и реалног радног оптерећења студената;
4. успешност и напредовање студената; квалитет студената; услови за упис нових студената и квалитет нових студената.

Процена ових аспеката квалитета студијских програма вршена је на основу анализе информација прикупљених из евиденције студентске службе Школе, као и кроз спроведена анкетања студената и свршених студената. Анализу и процену вршили су чланови Комисије за контролу квалитета.

Акредитовани студијски програми усклађени су са Законом о високом образовању и стандардима за акредитацију студијских програма Националног савета, са дефинисаним задацима и циљевима Високе школе, као и са мисијом и визијом Школе.

У сваком од акредитованих студијских програма дефинисани су циљеви и исходи студијског програма, начин извођења наставе, и бодовна вредност свих релевантних сегмената студијског програма. Студијски програми утврђују и предуслове за упис појединих предмета, као и начин

избора предмета. Студијским програмима и правилницима утврђени су и стандарди и захтеви за завршни рад на сваком нивоу студија.

Анализа слабости и повољних елемената

S - (Strenght): СНАГЕ	W – (Weakness): СЛАБОСТИ
<p>Структура и садржај студијских програма генерално су добро дефинисани +++</p> <p>Информације о студијским програмима доступне су јавности +++</p> <p>Сваки студијски програм има дефинисане исходе образовања, а сваки силабус исходе учења +++</p> <p>Радно оптерећење студената исказано у ЕСПБ бодовима генерално је у границама европских стандарда +++</p> <p>Студијски програми реализују се према акредитованој структури и садржају+.</p> <p>Информације о завршном раду и стручној пракси су доступне студентима - сајт и огласна табла++</p> <p>Информације и о студијским програмима и исходима учења су дотупне - сајт и огласна табла+</p>	<p>Основни струковни програм можда садржи већи број обавезних предмета него што је потребно за потпуно остваривање циљева и исхода, на уштрб изборних предмета +++</p> <p>Без обзира на основну идеју интердисциплинарности програма, још увек не постоји суштинска и права повезаност међу садржајима различитих предмета, што води ка дуплирању садржаја и наглашености имплицитне педагогије +++</p>
O – (Opportunities): МОГУЋНОСТИ	T – (Threats): ОПАСНОСТИ
<p>Постављена структура студијских програма омогућава даље осавремењивање и корекције садржаја студијског програма +++</p> <p>Могуће је обогатити садржај студијских програма разноврснијом и савременијом литературом предмета +++</p> <p>Могуће је остварити виши ниво повезивања стручних и стручно апликативних предмета у оквиру професионалне праксе студената +++</p>	<p>Непостојање Националног оквира квалификација +++</p> <p>Када је у питању процена студијских програма, опасност се огледа у непрепознатљивом ставу највиших органа (Министарство просвете, Национални савет) према четворогодишњем академском образовању васпитача, као и усмереност програма тих институција ка садржајима који су од малог значаја за васпитање и образовање до седме године. +++</p>

Анализа студијских програма Високе школе, показује да програми у потпуности задовољавају Стандард 4 - Квалитет студијског програма у погледу садржаја и структуре, и доступности информација о студијском програму.

Предлози за побољшање и планиране мере

У наредном периоду, потребно је даље радити на унапређивању и осавремењивању студијских програма. Будући да Високој школи 2017. године предстоји законом утврђена акредитација или реакредитација основног и специјалистичког струковног студијског програма, то ће бити одлична прилика да се, на основу петогодишњег искуства са реализацијом студијских

програма, отклоне уочене слабости и реализују пожељне промене у курикулумима и силабусима.

Такође, неопходно је подстицати државне институције и органе да разреше уочене проблеме, који проистичу из законских противречности које се тичу акредитације студијских програма, обезбеђивања квалитета, и формулисања циљева и исхода студијских програма у погледу образовних квалификација неопходних за обављање одређених послова, као што је рад у предшколским институцијама.

Развој студијских програма

Школа има кадровске и инфраструктурне капацитете да развија и реализује нове студијске програме, који би по структури били динамичнији и боље усклађени са потребама тржишта. У складу са тим Комисија за акредитацију у претходном периоду интензивно је радила на осмишљавању и припреми нових студијских програма. Наставници и сарадници ће бити укључени у процес израде студијског програма кроз припремање силабуса обавезних и изборних предмета.

Прилози

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на висошколској установи са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијских програма и постигнутим исходима учења

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца

- Прилог 4.3. Табела мапирања предмета као помоћ за стицање увида у то како су програмски исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета који су дефинисани програмом
- Прилог 4.4. Пример једног предмета акредитованог студијског програма који описује све активности учења потребне за достизање очекиваних исхода учења кроз удео ових активности у укупној вредности ЕСПБ за дати предмет
- Прилог 4.5. Метода егзактног мерења оптерећења студената за сваки ЕСПБ бод на примеру једног обавезног предмета
- Прилог 4.6. Доказ да су наставници и студенти упознати са дефинисаним захтевима које дипломски рад треба да испуни (Правилници о завршним радовима)
- Прилог 4.7. Упутство за израду семинарских радова и завршног рада

Процена испуњености стандарда 5. Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Опис стања

Статутом, општим актима и правилницима Школе, а посебно Правилником о организацији и систематизацији послова и радних места у Високој школи струковних студија за образовање васпитача Пирот (чл.18; од 3.2.2016), утврђене су обавезе и одговорности наставника и сарадника у процесу наставе, укључујући и стандарде коректног и професионалног понашања. Такође, општим актима Школе као и студијским програмима утврђено је да се у настави користе савремене, разноврсне, и интерактивне методе, а циљевима студијског програма да се код студената подстиче креативност и критичко мишљење.

Правилницима (Правилник о правилима основних струковних и специјалистичких струковних... http://pakadem.edu.rs/?page_id=637) студија и општим актима који регулишу реализацију наставног процеса утврђено је да се на почетку сваког курса студенти упознају са планом рада за дати предмет, распоредом наставних јединица по недељама, као и предвиђеним начином оцењивања и динамиком и начином вредновања предиспитних обавеза. Студентима су акредитовани планови курсева (силабуси) доступни преко сајта Школе (преко линкова за појединачне студијске програме са странице преко линкова „Књига предмета”).

Настава се у Школи изводи према унапред утврђеном распореду часова. План и распоред наставе (предавања, вежби, недељних консултација) на почетку сваке школске године се усклађују са потребама студената. При том се као параметри добро направљеног распореда узимају: број часова у току радног дана и радне недеље, усклађеност часова предавања и вежби, и усклађеност распореда часова са бројем студената по групама.

Студенти се на почетку године обавештавају о распореду часова његовим објављивањем на огласној табли Школе и интернет страници (http://pakadem.edu.rs/?page_id=300). Информације о времену одржавања консултација наставника и сарадника објављене су такође на огласној табли и интернет страници Школе (http://pakadem.edu.rs/?page_id=403). Информације о времену обављања других активности у току школске године (професионална пракса, практичне активности студената у предшколским установама) објављују се на огласним таблама Школе.

Распоред полагања испита сачињава се на почетку академске године за све испитне рокове (јануар, април, јун, септембар, октобар), и благовремено се објављује на интернет презентацији Школе и огласним таблама. Све промене које се из објективних разлога уносе у распоред полагања испита објављују се благовремено.

Обезбеђивање квалитета у домену наставног процеса обухвата три важна аспекта, а то су: 1) реализација свих облика наставе и предвиђених активности (у складу са акредитованим програмима, силабусима, планом рада, распоредом часова, распоредом испита); 2) реализација акредитованих силабуса у погледу наставних садржаја, наставних метода, и доступности литературе и наставних материјала; и 3) начин вредновања знања и постигнућа студената на предиспитним обавезама и испитима у складу са акредитованим силабусима.

У Високој школи струковних студија за образовање васпитача Пирот континуирано се прати спровођење планова наставе. Руководиоци година, координатор наставе и директор одговорни су за праћење реализације наставе на студијском програму, за организацију наставе у групама студената у складу са стандардима за акредитацију. Директор је одговоран за адекватну кадровску покривеност наставе. Као још један вид континуираног праћења рада студената, Школа се определила да задржи праксу оверавања похађања наставе и реализације предиспитних обавеза потписом наставника у индексу студента, што је још један показатељ континуираног праћења похађања наставе и рада студената.

Школа је, од прве акредитације 2007. године, увела картоне континуираног праћења студената као још један вид вредновања и оцењивања студената за сваки наставни предмет у складу са принципима Болоњског процеса (видети прилог 5.4. Картон праћења и оцењивања студената).

Остваривање наставе у складу са плановима рада, као и квалитет наставног процеса на сваком појединачном предмету прати се и путем студентске евалуације - семестрално анкетирање студената. Анкете се обављају два пута годишње, односно, једном у семестру. Комисија за унапређење квалитета припрема извештаје о резултатима анкетирања, извештава Наставно веће и предлаже корективне мере у областима где је оцена студената била незадовољавајућа.

Интерактивност наставе се обезбеђује преко повезивања теоријске наставе и практичног знања, и обезбеђивања активне улоге студената у самом наставном процесу. Силабусима појединачних предмета предвиђене су различите практичне активности студената, као што су припреме и реализација презентација и извештаја, осмишљавање и израда пројеката, и слично. На многим курсевима ове активности су обавезне за све студенте, а често носе и одређени број поена као предиспитне обавезе, што студенте додатно мотивише да се активно укључе у њихову реализацију. Такође, студенти су у прилици да стечена теоријска знања у континуитету примењују у оквиру предмета Увод у професију и професионална пракса све време свог школовања. Посебно важан вид практичних активности студената јесте њихово ангажовање у оквиру методичких предмета и предмета Интегративна пракса.

Анализе реализације наставе у протеклом периоду показују да је план наставе био реализован на утврђени начин.

Анализа слабости и повољних елемената

S - (Strenght): СНАГЕ	W – (Weakness): СЛАБОСТИ
<p>Висока школа систематски прати квалитет наставног процеса и предузима одговарајуће мере +++</p> <p>Наставници и сарадници Школе поседују висок ниво компетентности за свој рад +++</p> <p>Службе Школе омогућавају тачно и благовремено информисање свих учесника у наставном процесу+++</p> <p>Студенти су у доброј мери укључени у интерактивни наставни процес+++</p> <p>Методе наставе су у сагласју са исходима учења+++</p> <p>Наставници и сарадници су мотивисани за организовање ваннаставних активности+++</p>	<p>Анализа резултата студентске анкете показује извесну неусаглашеност између онога што студенти уче у школи и практичне реализације и организације активности у дечјим вртићима. У том смислу дешава се да студенти, нарочито они који су још увек у процесу формирања критичког односа према стварним дешавањима у пракси, преузимају имплицитну праксу васпитача и прихватају је као пожељан модел рада++</p> <p>Потребан је даљи рад на побољшању квалитета студентских анкета везаних за квалитет наставног процеса, посебно у делу везаном за оцену студентске</p>

	праксе++ Недостатак довољног броја адекватно опремљених просторија за интерактивно учествовање студената у наставном процесу+
О – (Opportunities): МОГУЋНОСТИ	Т – (Threats): ОПАСНОСТИ
Наставнике и сараднике могуће је и даље мотивисати за примену интерактивних начина учења и праћења исхода наставе+++ Спремност наставника и сарадника за успостављање вишег нивоа сарадње са предшколским установама, али и другим институцијама и стручним удружењима које су од значаја за образовање будућих васпитача+++ Опремање учионица савременим средствима за рад и за иновирање метода које се користе у наставном процесу++	Присутна недовољна мотивисаност једног броја наставника за увођење иновативних и интерактивних метода учења+++ Неприхватање нових технологија и система комуникације од стране појединих наставника++ Недовољно добра организованост и процедуре за спровођење активности корективних мера за унапређење квалитета наставног процеса+ Недовољна објективност повратних информација од стране студената (механичко попуњавање анкета)++

На основу анализе рада у претходном периоду може се рећи да Висока школа струковних студија за образовање васпитача Пирот у великој мери задовољава захтеве Стандарда 5 - Квалитет наставног процеса.

Предлози за побољшање и планиране мере

- У наредном периоду, Комисија за унапређење квалитета радиће на усавршавању процедура за праћење и вредновање квалитета наставног процеса. Постојеће процедуре могуће је даље развити, на пример, формулисањем јаснијих и једноставних формулара за достављање извештаја који се тичу реализације наставе (часова, испита, консултација и др. активности), као и рад на побољшању квалитета студентских анкета, посебно у домену оцењивања праксе, како би се олакшало и поједноставило прикупљање свих релевантних података, како из стручних служби, тако и од самих наставника и сарадника.
- Неопходно је и даље пратити квалитет наставног процеса у сва три утврђена аспекта (квалитет реализације наставног процеса у складу са плановима, квалитет реализације наставе у домену наставних садржаја и метода, а у складу са утврђеним исходима учења и циљевима предмета, и, коначно, квалитет вредновања знања и постигнућа студената кроз предиспитне обавезе и испите).
- Потребно је осмислити и реализовати низ конкретних активности које би имале за циљ информисање и усавршавање наставника и сарадника за унапређење наставног процеса - иновативне и интерактивне методе наставе. Развијање свести свих субјеката,

са једне стране, о неопходности континуираног праћења и унапређивања квалитета наставе, и, са друге стране, о свим важним аспектима квалитета који се тиче наставе и наставног процеса.

Прилози

Прилог 5.1. Анализа анкета студената о квалитету наставног процеса

Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Прилог 5.4. Картони праћења и оцењивања студената

Процена испуњености стандарда б. Квалитет научно-истраживачког, уметничког и стручног рада

Опис стања

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научно-истраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

Школа обавља стручну, научно-истраживачку и уметничку делатност у оним областима науке и уметности које су релевантне за образовање васпитача деце предшколског узраста. Иновације у наставном процесу последица су података и закључака добијених систематским стручним и научно-истраживачким радом. Садржаји курсева ослањају се на савремена стручна, научна и научно-истраживачка достигнућа, те се на све ове начине остварује јединство образовног, научно-истраживачког, уметничког и професионалног (стручног) рада.

Школа перманентно осмишљава, припрема и реализује научне, уметничке и стручне програме и пројекте. У осмишљавању и планирању ових програма учествују сви наставници и сарадници, а читавим процесом координира Наставно веће Школе. Наставно веће усваја годишњи програм научно-истраживачког рада који је у склопу Годишњег програма рада Школе.

Евалуацију обима и квалитета научно-истраживачког и уметничког рада Школе врши Наставно веће Школе једном годишње, на основу Годишњег извештаја о раду Школе.

Школа се, у складу са својим могућностима, јавља на конкурсе и јавне позиве Министарства и интернационалне програме. Међународна сарадња, као и сарадња са сродним школама и факултетима у земљи, одвија се у оквиру заједничких пројеката и програма, учешћем у раду и организацији научних скупова, разменом часописа и књига и других активности релевантних за научноистраживачки рад. Школа је у претходном трогодишњем периоду, као партнер, учествовала у ТЕМПУС ЕСВАС – 517200 “Establishing and capacity building of the Southern Serbian Academy and the National Conference for Vocational Higher Education” пројекту. Такође, Школа је од 2013. године покренула одржавање научно-стручног скупа ХОЛИПРИ - Холистички приступи у васпитању и образовању, који већ три године окупља еминентне стручњаке из земље и иностранства.

Школа припрема програме стручног усавршавања васпитача и наставника, са којима конкурише за акредитацију код Завода за унапређивање образовања и васпитања у Београду. У претходном периоду Школа је имала већи број акредитованих програма за стручно усавршавање наставника и васпитача: „Сви заједно“, „Пакажи ми, па ћу знати“, „Моћ речи“, „Индивидуални програми подршке (ИПП) за децу са развојним сметњама“, „Васпитање за креативност“, „Интегративна пракса-интегративни курикулум“, „Бирам, стварам и откривам“, „Партнерство родитеља и васпитача“, „Иновативни приступи у сарадњи родитеља и васпитача“ и „Партнерство васпитача у децјем вртићу“, „Сарадња са родитељима“, „Сарадња са окружењем“, „Учење у окружењу вртића“.

Уметнички рад једна од области наставног рада у Школи. Школа организује изложбе, концерте и друге облике уметничког рада својих наставника, сарадника и деце предшколског узраста више пута у току једне године. Традиционално, Школа у сарадњи са ПУ „Чика Јова Змај“ у Пироту, организује годишњу изложбу децјих радова.

Уметничко-стручни рад обухвата активности из области методика уметности и планира се и реализује редовно, више пута у току године кроз наставне и ваннаставне активности (традиционална годишња Изложба децјих радова и Изложба радова наставника и студената Школе). Такође, од 2013. године у оквиру Драмског клуба два пута годишње пракса Школе је да организује позоришне представе за децу које су хуманитарног карактера.

У Школи се перманентно прати и оцењује квалитет и обим стручног, научно-истраживачког и уметничког рада наставника и сарадника. Исто тако, воде се картони наставника, који се редовно допуњавају. Квалитет стручног, научно-истраживачког и уметничког рада анализира се и оцењује путем годишњих писаних извештаја сваког наставника и сарадника, преко анализе квалитета и обима рада, до извештаја који се подноси и анализира на Наставном већу. Наставно веће анализира и усваја извештај једном годишње, по правилу почетком наредне за протеклу школску годину. Анализа обухвата: праћење успеха сарадника на мастер/магистарским и докторским студијама; број објављених радова у часописима са СЦИ/ССЦИ листе; број објављених радова у међународним часописима који су на другим листама осим СЦИ; број радова наставника и сарадника изложених на конференцијама у земљи и иностранству; праћење и оцену квалитета рада на пројектима; број и ранг новопријављених (одобрених) пројеката као и остале облике научно-истраживачког, уметничког и стручног рада. Наставно веће и Савет Школе предлажу мере

за побољшање обима и квалитета научно-истраживачког, уметничког и стручног рада, на основу прикупљених предлога у писаној форми, анализирају их и предлажу спровођење могућих мера.

Циљеви стручног, научно-истраживачког и уметничког рада доприносе реализацији стратешких циљева Школе и усклађени су како са њима, тако и са националним и европским циљевима и стандардима високошколског образовања. Осим развоја свих научних и уметничких области које се на Школи изучавају и чине основу васпитно-образовног рада и методика предмета, један од циљева научно-истраживачког рада јесте и успостављање теоријских основа за иновирање и осавремењивање садржаја и креирање и реструктуирање курикулума, како у високошколском образовању, тако и у предшколском васпитању и образовању.

Знања до којих се долази у научно-истраживачком раду укључују се у наставни процес на директан начин (нпр. применом адекватнијих наставних метода и облика рада у настави методичких предмета, осавремењавањем избора из литературе, анализом могућности и потреба примене резултата истраживања из области педагошко-психолошких, социолошких, педагошко-дидактичких наука, информационо-комуникационих технологија и методика у наставном процесу).

Школа подстиче наставнике и сараднике да се баве научно-истраживачким радом и што чешће објављују резултате свога рада, и то обезбеђивањем: услова за рад, адекватних организационих решења, материјалне подршке, литературе и програма стручног усавршавања. Начини на које Школа пружа подршку наставницима и сарадницима у научно-истраживачком и уметничком раду описани су и регулисани Правилником о стручном и научном усавршавању наставника и сарадника.

Школа је од свог оснивања 1920. године до сада објавила већи број монографија, уџбеника, помоћних уџбеника (практикума, приручника) и других публикација.

Правилник о издавачкој делатности Школе усвојен је одлуком Наставног већа Школе од 7.4.2014/198-1/2014. У складу са овим Правилником припремају се и објављују публикације Школе – уџбеници, монографије и остале публикације.

Зборник радова и књига резимеа радова Научно-стручног скупа ХОЛИПРИ Високе школе струковних студија за образовање васпитача у Пироту објављује се у континуитету једном годишње. Тренутно је у припреми Зборник бр. 3. План Школе предвиђа подизање рејтинга

Зборника. О подизању рејтинга старају се, директор Школе, уредништво Зборника и сви наставници и сарадници.

Стратешки циљеви континуираног образовања наставног кадра захтевају примену резултата научно-истраживачког рада на најмање два нивоа: у школској настави (у раду са студентима) али и у практичној настави (током професионалне праксе студената).

Школа је преузела обавезу да подржи своје наставнике и сараднике на докторским студијама на начин који је дефинисан Правилником о стручном и научном усавршавању наставника и сарадника (30.10.2013. бр. 421-1):

- кроз консултативну и другу стручну помоћ професора запослених у Школи, млађим колегама,
- кроз сарадњу у размени литературе и информација са другим школама, факултетима и институцијама,
- сарадњом у области научно-истраживачког рада са другим сродним институцијама у земљи и Европи,
- финансијски – преузимањем дела уплата за пријаву одбране докторских радова, надокнадом путних трошкова и трошкова техничких послова,
- набавком стручне литературе и научних часописа,
- поправљањем услова за рад у кабинетима наставника, рачунарском кабинету и Школи уопште, те обезбеђивањем непрекидне интернет конекције,
- подржавањем одлазака на научне и стручне скупове где наставници имају саопштења радова,
- учешћем у промоцији остварених резултата у педагошком и научном раду.

Анализа слабости и повољних елемената

S - (Strenght): СНАГЕ	W – (Weakness): СЛАБОСТИ
<p>Наставници и сарадници Школе су у претходном трогодишњем периоду показали знатно више интересовања за писање и објављивање научно-стручних радова+++</p> <p>У Школи је створена позитивна клима и здрав такмичарски дух за објављивање научних и стручних радова у престижним часописима и научним скуповима++</p> <p>Компетенције наставника и сарадника су одличан ресурс за публиковање квалитетних научних и стручних радова++</p> <p>Школа има одличне ресурсе за међународну сарадњу - професоре страних језика који су изузетно компетентни +++</p> <p>Наставници Школе редовно раде на програмима стручног усавршавања просветних радника++</p> <p>У Школи се организује научно-стручни скуп, објављује зборник радова, организује изложба радова наставника и деце п.у.++</p>	<p>У оквиру анкета о самовредновању нису прецизирани индикатори који би били показатељи за праћење и унапређивање научног и стручног рада наставника+++</p> <p>Неопходно је и даље радити на мотивацији наставника и сарадника за писање и публиковање научних и стручних радова, који се бодују+++</p> <p>Постојећа законска регулатива не даје могућности струковним школама да учествују у истраживачким пројектима које финансира Министарство +++</p>
О – (Opportunities): МОГУЋНОСТИ	Т – (Threats): ОПАСНОСТИ
<p>Могуће је мотивисати наставнике и сараднике за учешће у пројектима од међународног значаја+++</p> <p>Радити на подстицању наставника и сарадника на конципирању нових програма стручног усавршавања просветних радника++</p> <p>Развијати издавачку делатност Школе и радити на унапређењу њеног квалитета++</p> <p>Подстицати наставнике и сараднике да конкуришу код међународних институција и фондова за финансирање пројеката+++</p> <p>Радити континуирано на подстицању стручног усавршавања (формалног и неформалног) наставника и сарадника +++</p>	<p>Велика неизвесност финансијске подршке од стране оснивача, када су у питању средства за реализацију и публиковање резултата научно-истраживачких радова, као и организовање научног скупа+++</p> <p>Могући проблем праћења захтеване динамике објављивања научних и стручних радова од стране једног броја наставника++</p> <p>Проблем недостатка финансијских средстава Школе како би испратила потребе наставника и сарадника за стручним усавршавањем - присуство научним скуповима, докторске студије и сл.+++</p>

На основу свега изнетог, закључујемо да Школа у потпуности испуњава стандард б - Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада.

Предлози за побољшање и планиране мере

- Обезбедити просторне услове за нормално функционисање образовних и научно-истраживачких активности Школе и то повратком у употребу просторија Школе које данас други користе.
- Изнаћи нове методе допунског финансирања Школе (издавачка делатност, производња дидактичког материјала, семинари, едукације, трибине за васпитаче, учитеље и наставнике, скриптарница, изнајмљивање простора...) како би се обезбедило финансирање научно-истраживачког рада у Школи.
- Континуирано ажурирање картона научних радника наставника и сарадника Школе.

Прилози

Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства

Табела 6.4. Списак SCI/ССЦИ - индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период

Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација у установи у претходне три школске године са резултатима који су објављени или прихваћени за објављивање

Прилог 6.3. Однос броја СЦИ-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи

Стандард 7. Квалитет наставника и сарадника

Опис стања

Квалитет наставника и сарадника у Школи обезбеђује се планирањем, селекцијом и избором на основу процедура утврђених Законом о високом образовању, Статутом Школе и Правилником о избору у звања наставника и сарадника, као и стварањем услова за перманентну едукацију и усавршавање наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

У свом досадашњем раду Школа се строго придржавала прописаних критеријума и процедура приликом избора наставника, уважавајући Препоруке о ближим условима за избор у звања наставника Националног просветног савета за високо образовање при избору наставника те иновирањем Правилника о избору у звања из 2012. године и доношењем Правилника о изменама и допунама Правилника о условима, начину и поступку избора у звања наставника и сарадника од 6.07.2015. године.

Сви избори се врше јавним конкурсом, оглашавање слободних радних места је јавно, доступно оцени стручне и шире јавности, објављивањем конкурса на интернет страници Школе и у листу Тржишта рада – Послови, а написани извештаји се излажу јавности, тако да је поступак у потпуности транспарентан.

Школа је Правилником о стручном усавршавању уредила начин стручног усавршавања наставника и сарадника и систематски подстицала, пратила и оцењивала научно стручну, уметничку и педагошку активност наставника, омогућавајући наставницима перманентну едукацију и усавршавање. Школа је у складу с материјалним могућностима финансирала и на друге начине (стипендирањем) помагала докторске студије, учешће на научним и стручним скуповима, издавање уџбеника, монографија и других публикација, посете сродним школама и предшколским установама у инастранству (Ален, Гент и Порто). Низак материјални положај Школе смањује могућности наставника (преко утврђеног лимита) за путовањима, студијским боравцима, набавком савремене опреме у циљу развоја одређених области и дисциплина по високим стандардима.

Кадровска структура се реализује доношењем плана кадрова за школску годину, и настојањем да се обезбеде одговарајућа средства за те сврхе. Кадровска структура у односу на претходни трогодишњи период је у многоме побољшана. У школској 2012/13. и 2013/14.

години Школа је уговорно ангажовала два наставника, док је од 2014/15. и надаље у Школи упошљен 21 наставник и три асистента (у току је избор у звање асистента Школе у звање професора струковних студија за област Ликовно образовање).

Од 21 наставника који изводе наставу 15 (+1 чији је избор у току) су доктори наука у звању професора струковних студија, три наставника имају академски назив магистра у звању предавача, а троје су наставници страног језика. Два сарадника – асистента су у процедури израде докторских радова, а за једног асистента је у току изборни период у звање, с обзиром на то да је окончала докторске студије и стекла звање доктора уметности. Списак стално запослених наставника и сарадника доступан је на интернет страници Школе, (http://pakadem.edu.rs/?page_id=154).

Анализа слабости и повољних елемената

S - (Strenght): СНАГЕ	W – (Weakness): СЛАБОСТИ
<p>Услови за избор у звања наставника и сарадника су транспарентни и усаглашени са предлогом критеријума Националног просветног савета++</p> <p>Професионално усавршавање наставника и сарадника је континуиран процес+++</p> <p>Постоји систем сталног праћења и евалуације педагошког рада наставника и сарадника +++</p> <p>Опредељење Школе је да упошљава млађе сараднике који су у процесу студирања на докторским студијама+++</p> <p>Перманентна и квалитетна сарадња са бившим студентима - васпитачима и ПУ као базом за научно-стручни рад наставника+++</p> <p>Мишљење студената о педагошком рад наставника се узима у обзир и уважава++</p>	<p>Неадекватно вредновање достигнућа наставника која нису квантификована, а доприносе видљивости и угледу Школе +++</p> <p>Формално онемогућавање струковних школа, те и наше установе, да учествује у научним пројектима од националног значаја+++</p> <p>Слаба мотивисаност студената за анкетирање и оцењивање рада наставника (формално попуњавање анкета), те и недовољне повратне информације о стварном квалитету рада наставника++</p>
О – (Opportunities): МОГУЋНОСТИ	T – (Threats): ОПАСНОСТИ
<p>Потенцијално интензивирање међународне сарадње и пројеката који се баве квалитетом наставника ++</p> <p>Могућа мобилност наставника која би имала за резултат већи број наставника Школе који би одлазили у иностранство на стручно усавршавање +++</p> <p>Процес самовредновања је прилика и подстицај за поновну евалуацију правилника и критеријума везаних за ову област +</p> <p>Освешћивање потребе код наставника за</p>	<p>Опрећеност наставника је веома различита, те и време које могу да посвете објављивању научних и стручних радова+++</p> <p>Непостојање финансијских средстава којима би били награђивани наставници који континуирано раде на свом стручном усавршавању+++</p> <p>Недостатак финансијских средстава којима би се финансирала студијска путовања и стручно усавршавање, посебно млађих наставника++</p> <p>Фаворизовање квантитета научних и</p>

<p>континуираним радом на унапређењу наставе ++ Подстицање адекватнијег вредновања научно-стручног рада наставника, сарадње, примене у пракси, публикавања научних и стручних радова +++ Допринос угледу Школе кроз видљивост и присуство у локалној и широј средини и тиме могућност да Школа привуче квалитетније кандидате за основне и специјалистичке студије ++</p>	<p>стручних радова, које иде на штету квалитета ++ Недовољно постојање континуитета (кампањски приступ) у објављивању научних и стручних радова ++</p>
---	---

Трајно опредељење Школе је спровођење дугорочне политике квалитетне селекције младих кадрова којима ће се омогућавати даље усавршавање.

Процедура и минимални критеријуми за избор наставника и сарадника су дефинисани и утврђени као и вредновање педагошког рада наставника. Кадар установе испуњава прописане стандарде.

Из датог прегледа може се закључити да је квалификациона структура наставника знатно поправљена у односу на период кад је обављена акредитација Школе и самовредновање 2012 – видно се повећао број стално запослених доктора наука, а смањио број магистара и асистената.

Све наведено говори у прилог закључку да Школа задовољава стандард 7 - Квалитет наставника и сарадника.

Предлози за побољшање и планиране мере

- Препоручује се израда акционог плана о развоју кадрова и потреба за одговарајућим наставним кадром.
- Побољшање квалитета Правлиника о стручном усавршавању наставника и сарадника у делу који се тиче минималних услова за избор у звања

Прилози

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника на високошколској установи

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи

Прилог 7.1. Правилник о избору у звања наставника и сарадника

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената и броја запослених наставника на нивоу установе.

Процена испуњености стандарда 8. Квалитет студената

Опис стања

ВШССОВ Пирот је започела са реализацијом трогодишњег акредитованог студијског програма шк. 2007/2008. године и применом опште институционалне стратегије, дефинисана је процедура пријема и оцењивања студената. Ове процедуре су јасно дефинисане, јавно објављене на огласним таблама и сајту Школе и доследно се примењују у установи. Школа документује и описује методе оцењивања и процењује исходе учења путем индивидуалних програма предмета и индивидуалних картона студената. У Школи се такође прати пролазност студената по предметима и годинама студија. Са напред наведеним су упознати сви учесници у образовном процесу.

Анализа слабости и повољних елемената

S - (Strenght): ЧАКЕ	W – (Weakness): СЛАБОСТИ
<p>Постојање припремне наставе за пријемни испит која је добро и квалитетно организована за заинтересоване студенте+++</p> <p>Одлична организација пријемног испита, транспарентност и коришћење савремених технологија резултата пријемног испита++</p> <p>Поштовање равноправности студената (родне, по принципу националности, као и студената са посебним потребама, уколико лекари потврде да су у стању да обаљају позив васпитача)++</p> <p>Провера квалитета студената у реалном времену и адекватне и благовремене корективне реакције++</p>	<p>Разлике у захтевима везним за предиспитне и испитне обавезе, па и у начину оцењивања, код различитих наставника+++</p> <p>Неадекватна координација и реаговање у случајевима слабе пролазности из одређених предмета+</p> <p>Промене правила о броју испитних рокова и броју потребних ЕСПБ за упис доводе до забуне и слабе мотивацију студената за учење++</p> <p>Избор «лакших» предмета, ради бољег просека студија, уместо предмета који би били одраз стварних интересовања студената+</p> <p>Неадекватно успостављена мобилност (и унутар земље) ствара проблеме приликом признавања оцена стечених у другим установама++</p>
О – (Opportunities): МОГУЋНОСТИ	Т – (Threats): ОПАСНОСТИ
<p>Унапређење презентовања Школе у средњим школама региона, ради привлачења квалитетнијих кандидата-будућих студената++</p> <p>Унапређење ваншколских активности студената које би биле у функцији будућег позива++</p> <p>Бољи маркетинг и промоција Школе у медијима++</p>	<p>Предзнања са којима студенти долазе у установу су све слабија+++</p> <p>Неуједначеност предзнања са којима студенти долазе у нашу Школу, одакле потиче проблем начина вредновања њиховог рада++</p> <p>Тешкоће појединих наставника да коригују захтеве који су превисоки за већину студената++</p> <p>Некритичко снижавање критеријума, у</p>

<p>Омогућавање мобилности студентима, ради размене искустава и повећања интереса за бољим постигнућима++ Награђивање најуспешнијих студената, као вид мотивације+ Побољшање услова рада студената у установи - читаоница, рачунски кабинет, скриптарница и др.+</p>	<p>корист повећања пролазности, код појединих наставника++ Оштра конкуренција сродних школа може престављати опасност од опшег снижавања критеријума за упис+++ Недовољна активност студентског парламента у процесима који су од важности за подизање квалитета студената++ Недовољна свест студената и значају студентске иницијативе++ Неповерење студената у добронамерност и значај анкета које се спроводе ради побољшања квалитета+</p>
---	--

Сматрамо, на основу изложеног, да Школа у већој мери задовољава стандард 8 – Квалитет студената.

Предлози за побољшање и планиране мере

- Прецизније дефинисати процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Прилози

Табела 8.1. Преглед броја студената по годинама студија и нивоима студија

Табела 8.2. Стопа успешности студената

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (37 - 60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената;

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању;

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Процена испуњености стандарда 9. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Опис стања

Школа обезбеђује студентима уџбенике и другу потребну литературу, у довољној количини и на време (видети Табела 9.2.а Листа литературе и уџбеника које је Школа набавила у протеклом акредитационом периоду).

Настава из сваког предмета покривена је одговарајућим уџбеницима и другим потребним училима. Списак уџбеника и помоћних уџбеника за сваки наставни предмет саставни је део свих описа предмета у Књизи предмета Школе.

Библиотека Школе има фонд од преко 30 000 наслова, од чега је у функцији наставе 18 300, а поред уџбеничке и помоћне литературе има и ретке примерке књига. Обнављање фонда врши се више пута у току године из сопствених средстава Школе. У склопу библиотеке је и читаоница са потребном опремом за рад. Размена са другим библиотекама у Србији одвија се по потреби и задовољава потребе наставника, сарадника и студената. Једном годишње Комисија коју одређује Наставно веће Школе врши инвентар библиотечког фонда и предлаже додатне мере за допуну фонда. Структуру и обим књижног фонда и учила критички процењују наставници према програмима својих курсева и предлажу набавку. Набавка књига, часописа и друге опреме предлаже се у оквиру годишњег плана набавки који усваја Савет Школе на предлог Наставног већа. Набавка опреме, литературе и других учила одвија се према предлозима наставника и сарадника, уважавајући лимит буџета и утврђене приоритете.

Студентима су на располагању једна рачунарска учионица са 32 радна места за студенте и радним местом за наставника која има 20 повезаних рачунара, дељиве штампаче, скенер и пројектор.

Три учионице за пленарна предавања опремљене су видео пројекторима и мобилним рачунарима за извођење наставе, док се у свим осталим учионицама може изводити мултимедијална настава помоћу преносних пројектора и рачунара које Школа поседује и који се према потреби користе. Школа користи и интерактивну таблу сопствене израде, како у редовном наставном процесу, тако и за обуку студената.

Студентима је на располагању и читаоница која је у непосредној близини библиотеке, што

студентима олакшава рад. У читаоници је предвиђена инсталација неколико рачунара који имају приступ интернету. Студенти који користе своје преносне рачунаре и друге мобилне уређаје имају на располагању бежични приступ интернету у свим деловима Школе.

За припрему материјала за праксу студенти користе рачунаре, штампаче, пројекторе и расположиве копир апарате, ЦД плејере и осталу опрему у кабинетима за одговарајуће методике.

У библиотеци су запослена два библиотекар (један са пуним и један са 70% радног времена) са високим образовањем. Рачунарски кабинет, као и сву осталу рачунарску и комуникациону опрему одржава администратор, при чему пружа неопходну помоћ у раду како наставницима тако и студентима.

Компетентност и мотивисаност особља за подршку у библиотеци и за употребу информатичких ресурса континуирано се прати; особљу се омогућује стручно напредовање.

На почетку прве године студија руководиоца године обавештава студенте о раду библиотеке и рачунарског кабинета. Обавештења о начину коришћења осталих средстава и опреме студенти добијају од оних предметних наставника и сарадника на чијим се курсевима захтева употреба дате опреме (нпр. музички инструменти, опрема и материјал за сликање и вајање, сценска и луткарска опрема и сл.).

Рачунарски кабинет је на располагању свим студентима, осим у терминима када се одвија редовна настава. Администратор се налази све време у кабинету и пружа неопходну помоћ свим наставницима и студентима.

Специфичност Школе и мултидисциплинарност курикулума захтевају, поред библиотечког фонда и информатичке опреме и наставна средства друге врсте, као што су: музички инструменти, спортски реквизити и справе, сликарска и вајарска опрема и материјал, позоришна сцена са опремом и сл. Како настава у Школи обухвата све домене које се изучавају у области рада у предшколским установама, у наставна средства спадају и она средства која студенти користе у директном раду са децом.

Музички кабинет опремљен је клавиром, пијанином, хармоникама и мањим инструментима. Школа поседује спортску салу са гледалиштем и свлачионицама чија је опремљеност задовољавајућа. Такође, Школа поседује ликовни кабинет са различитом сликарском и вајарском опремом у коме раде компетентни и веома мотивисани професори.

Анализа слабости и повољних елемената

S - (Strenght): CHAGE	W – (Weakness): СЛАБОСТИ
<p>У Школи постоји традиција и добар институционални оквир за унапређење и праћење квалитета уџбеника, стручних часописа, као и информатичких ресурса+++</p> <p>У Школи су донети и усвојени правилници и општи акти који регулишу рад библиотеке, набавку књига и других учила++</p> <p>У протеклом акредитационом периоду унапређен је квалитет информатичких ресурса++</p> <p>Организација рада и доступност библиотеке, читаонице и информатичког кабинета је знатно побољшана++</p> <p>Особље библиотеке је високо стручно+</p> <p>Наставници и сарадници раде континуирано на побољшању библиотечког фонда у складу са потребама студијских програма и поједних наставних предмета++</p>	<p>Постоје слабости везане за студентско вредновање квалитета уџбеника, литературе и информатичких ресурса - мали број адекватних питања у упитнику о тој проблематици++</p> <p>Недостатак простора у библиотеци и читаоници++</p> <p>Слабије оцене студената везане за информатичке ресурсе у протеклом евалуационом периоду+</p> <p>Постоји проблем средстава за обнову и проширење фонда библиотеке+++</p> <p>Недовољна заинтересованост студената за коришћење ресурса библиотеке и информатичких ресурса+++</p>
О – (Opportunities): МОГУЋНОСТИ	T – (Threats): ОПАСНОСТИ
<p>Могућност даље мотивације наставника и сарадника за преиспитивањем квалитета уџбеника и рада на подизању њиховог квалитета и на њиховом осавремењавању+++</p> <p>Умрежавање са другим високошколским установама и научно-стручним институцијама које би, без већих улагања, довело до проширења библиотечког фонда+++</p> <p>Подстицање наставника и сарадника на разне форме издавачке делатности у Школи++</p> <p>Рад на пројекту повећања простора библиотеке, читаонице, као и на стварању центра за учење у просторијама Школе++</p> <p>Подстицање донатора на улагање у усавршавање библиотечких и информатичких ресурса Школе+</p>	<p>Мала средства и даље смањење средстава од стране оснивача, што носи опасност од смањења динамике обнављања књижног фонда и информатичких ресурса+++</p> <p>Недостатак средстава за реализацију пројекта проширења библиотеке и читаонице, као и за оснивање центра за учење++</p> <p>Слаба мотивација неких наставника, може утицати на појаву неусклађености наставне литературе и наставног градива++</p>

У складу са наведеним стандардом, може се константовати следеће:

1. постојање сопствене библиотеке и читаонице са великим књижним фондом;
2. постојање сопственог рачунарског кабинета и информатичке опреме;
3. задовољавајућа опремљеност уџбеницима, литературом и библиотечким ресурсима;
4. покривеност наставних предмета одговарајућим уџбеницима и наставним

средствима;

5. Задовољавајућа бројност и квалитет библиотечног и осталог стручног особља.

Закључујемо да Висока школа у великој мери задовољава стандард 9 - Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.

Прилози

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Прилог 9.1. Општи акти о уџбеницима

Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи

Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

Процена испуњености стандарда 10. Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Опис стања

Квалитет управљања једном образовном установом у великој мери зависи од многобројних фактора који директно или индиректно утичу на рад у установи, али је основа за добро функционисање свих радних организација па и високошколских установа утврђивање надлежности и одговорности органа у установи. Квалитет управљања високошколском установом, као и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Законом о високом образовању и Статутом школе утврђене су надлежности и одговорности свих органа у високошколској установи. По Закону о високом образовању у Школи је конституисан Савет који у свом саставу треба да има седамнаест чланова, реално их је четрнаест (нису именовани чланови од стране Владе Републике Србије). Савет је орган управљања у Школи. Савет Школе одлучује о најзначајнијим питањима рада у свим областима; планира развојну политику установе, коришћење средстава Школе, усваја Статут, завршни рачун, разматра кадровску политику, итд.

Директор је пословодни орган Школе, заступа Школу у земљи и иностранству, непосредно руководи њеним радом, предлаже основе пословне политике и одговоран је за остваривање образовне и научне-стручне делатности Школе. Директора који је из реда професора стално запослених у Школи, бира Савет.

Највиши стручни орган у Школи је Наставно веће. Веће је орган који доноси одлуке о најважнијим питањима наставе, као и о истраживачко-стручном раду укључујући и доношење одлука и предлога о истраживачко-развојном програму, а такође даје и предлоге за наставне планове и програме као и сугестије о евентуалним научним скуповима и узимању учешћа наших професора на тим скуповима.

Студентски парламент Школе је орган уз помоћ кога студенти остварују своја права и штите своје интересе, а представници овог парламента су равноправни чланови Савета Школе - учествују у доношењу одлука и решавању разних питања у Школи у свим областима деловања, потпуно легитимно.

Секретаријат Школе са студентском службом у свом саставу обавља правне,

рачуноводствене, административне, техничке и друге послове, који су од виталног значаја за обављање делатности установе.

Школа по Закону о високом образовању поседује у својим актима и Пословник о раду Савета, као и Пословник о раду Наставног већа. Напред наведеним општим актима се обезбеђује квалитет рада органа Школе.

Ненаставно особље школе чини 12 радника. Они поред наставног особља обезбеђују услове за рад и нормално функционисање Школе. Њихов рад се види у организовању студентске службе (2 извршиоца), библиотеке (2 извршиоца), финансијских послова (2 извршиоца), информационог система (1 извршилац), послови одржавања хигијене (3 извршиоца), послови ложача (1 извршилац), домар (1 извршилац), секретар (1 извршилац). Ненаставно особље по квалификацијама и броју испуњава законом прописане стандарде.

Путем анонимног анкетаирања запосленог наставног и ненаставног особља у Школи, извршено је оцењивање органа управљања и пословођења.

Школа систематски прати и помаже усвршавање како наставног особља тако и ненаставног особља на професионалном плану. Посебно се у Школи поклања пажња квалитету односа органа управљања и пословођења и ненаставног особља према студентима. Школа систематски прати организациони квалитет и предузима одговарајуће корективне мере, уколико за тим постоји потреба.

Анализа слабости и повољних елемената

S - (Strenght): СНАГЕ	W – (Weakness): СЛАБОСТИ
<p>Надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа су прецизно дефинисане+++</p> <p>Школа има општа акта и документе који који су гарант квалитета управљања високошколском установом++</p> <p>Организациона структура је прецизно дефинисана+++</p> <p>Континуиран рад на побољшању квалитета управљања и квалитету ненаставне подршке+++</p> <p>Информације о раду стручних служби и органа управљања су јавно доступне++</p>	<p>Систематско праћење квалитета - упитници, обухватају мали број ајтема који се односе на квалитет управљања++</p> <p>Упитници недовољно прецизирају улогу органа управљања и пословођења+</p> <p>Недовољно дефинисани услови за напредовање ненаставног особља++</p> <p>Савет Школе, као орган управљања још увек није потпун - недостају представници које треба да именује Министарство+++</p>
O – (Opportunities): МОГУЋНОСТИ	T – (Threats): ОПАСНОСТИ

<p>Могућност увођења нових метода за систематско праћење оцењивања квалитета рада стручних служби и квалитета управљања+++ Направити програм стручног усавршавања ненаставног особља++ Укључити активније представнике Студентског парламента у испитивање свих аспеката квалитета установе, па и управљања и квалитета ненаставне подршке++</p>	<p>Питање је да ли постојећа организација на најбољи начин покрива потребе установе+++ Недовољно интересовање за примену закључака донетих у процесу праћења квалитета++ Непостојање програма стручног усавршавања ненаставног особља може имати за последицу пад мотивације и квалитета ненаставне подршке++</p>
--	---

Све изложено говори у прилог закључку да Висока школа задовољава стандард 10 - Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке.

Предлози за побољшање и планиране мере

- Инсистирати и даље на именовану чланова Савета Школе од стране оснивача.

Прилози

Табела 10.1. Број ненаставних радника стално запослених у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе

Прилог 10.2. Анализа резултата анкете судената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

Процена испуњености стандарда 11. Квалитет простора и опреме

Опис стања

Високошколска установа обезбеђује простор и опрему неопходне за квалитетно извођење свих облика наставе. Стандарди простора и опреме одређују се по образовно-научним, односно образовно-уметничким пољима.

На основу приложене документације за оцену квалитета простора и опреме за студијски програм струковних студија на Високој школи за образовање васпитача у Пироту може се закључити следеће:

Висока школа за образовање васпитача Пирот наменски је саграђена 1927. године за образовање учитеља, а од 1970. године за образовање и васпитача. Поред зграде и дворишта у улици Ћирила и Методија бр. 29 школа располаже простором и земљиштем у центру града површине 8 ари и 55 м² који је својевремено био Дом ученика и тренутно се не користи за предвиђену сврху.

1. Укупна површина школске зграде је 2977 м²; Висока школа користи 2000 м² за реализацију студијских програма струковних студија за образовање васпитача, а мањи део Средња стручна школа.

Висока школа изводи наставу у комплетно опремљеном амфитеатру и једној великој слушаоници, вежбаоници за музичку и ликовну културу, кабинету за информатику. Школа располаже фискултурном салом која је 2009. године комплетно преуређена и адаптирана за извођење наставе из предмета Методика физичког васпитања.

Анализом укупне површине просторија које се користе за овај студијски програм и броја студената који га похађају може се закључити да је стандард од најмање 4 м² простора по студенту у потпуности задовољен.

2. Висока школа у Пироту поседује адекватну савремену техничку, наставну и осталу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе. Студентима наставницима и сарадницима на располагању су учионице, амфитеатар, слушаонице, компјутерски кабинет, библиотека, читаоница са опремом: ласерски штампачи, рачунари, скенери, фотокопир апарати, БИМ пројектори, лап-топови, електронска интерактивна табла.

Школа располаже кабинетом за ликовну културу са свим неопходним ликовним и вајарским материјалима, као и материјалима за примењене области - попут сценске уметности.

Школа такође располаже радионицом опремљеном машинама и алатима – струг за обраду метала, дихтабрихтер, циркулар, комбинована школска машина идр. које се користе за текуће одржавање Школе.

3. Висока школа у Пироту континуирано прати и усклађује своје просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса и бројем студената.
4. Свим запосленим наставницима, сарадницима, студентима и ненаставном особљу установа обезбеђује сталан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационој технологији у рачунарском кабинету, амфитетару и учионицама.
5. Високо школа за образовање васпитача поседује рачунарску учионицу са 35 места за рад на рачунарима и могућност коришћења фотокопир апарата, скенера, нарезивање ДВД и ЦД материјала.

Анализа слабости и повољних елемената

S - (Strenght): СНАГЕ	W – (Weakness): СЛАБОСТИ
<p>ВШССОВ испуњава стандарде у погледу потребног простора за рад, како у погледу обима, тако и, посебно, по квалитету, структури и опрељености простора+++ Школа поседује просторне капацитете за укупан број студената++ Обезбеђена је адекватна и квалитетна опрема неопходна за реализацију студијских програма (посебно учешћем Школе у ТЕМПУС пројекту у протеклом периоду) +++ Опремљеност ненастаних служби је на завидном нивоу++ Школа финансијским планом континуирано планира средства за обнављање и иновирање информатичке и техничке опреме++</p>	<p>Тренутно је организација наставе и других активности студената на задовољавајућем нивоу, али ће недостатак простора бити једна од значајнијих слабости, с обзиром на то да желимо да повећамо број програма+++ Проблем простора за библиотеку, читаоницу, као и будући центар за учење+++ Преклапање термина у компјутерској учионици предвиђеног за наставу и за самостално учење студената+++ Још увек Школа нема јединствену електронску базу података коју би користиле све стручне службе++</p>
O – (Opportunities): МОГУЋНОСТИ	T – (Threats): ОПАСНОСТИ

<p>Могућност и опредељење Школе за унапређивање техничке и информатичке опремљености+++ Изналажење партнера - донатора за инапређивање квалитета техничке и информатичке опремљености+++ Предизумање корака у смеру повраћаја просторија Школе које користи Средња стручна школа++ Ревитализација и довођење у употребно стање Дома ученика+++</p>	<p>Недостатак средстава може успорити или онемогућити унапређивање техничке и информатичке опреме+++ Повраћај просторија Школе зависи од локалних власти и оснивача, те постоји реална опасност да они неће реаговати на адекватан начин+++ Недостатак средстава може Школу онемогућити да користи могућности сарадње на пројектима везаним за простор, техничку и информатичку опремљеност++</p>
---	---

Може се закључити да Школа испуњава стандард 11 - Квалитет простора и опреме.

Прилози

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитетри, учионице, организационе јединице, сужбе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу (списак опреме по попису од 31.12.2015)

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

Процена испуњености стандарда 12. Финансирање

Опис стања

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средства, што доводи до финансијске стабилности на дужи рок.

Висока школа струковних студија за образовање васпитача Пирот средства за финансирање обезбеђује делом из буџета Републике и делом из школарина самофинансирајућих студената. Средства која добија од школарина самофинансирајућих студената самостално распоређује тако да обезбеди финансијску стабилност и ликвидност.

Висока школа доноси финансијски план - начин на који се средства распоређују и обезбеђује транспарентност својих извора финансирања и начина распоређивања средстава кроз периодичне извештаје о пословању и годишњих финансијских обрачуна.

Анализа слабости и повољних елемената

S - (Strenght): СНАГЕ	W – (Weakness): СЛАБОСТИ
<p>У Школи се спроводи рационална и транспарента финансијска политика+++ Финансијским планом адекватно се распоређују средства за активности које су стратешко опредељење Школе за унапређивање квалитета наставног рада, што има ефекат на квалитет финансирања++ У протеклом периоду постигнута је значајна уштеда у областима за које је процењено да су од периферне важности за квалитет функционисања Школе+++</p>	<p>Школска зграда је саграђена двадесетих година прошлог века, те захтева значајна улагања ради одржавања у функционалном стању. С обзиром на то да оснивач издваја минимална средства за текућа одржавања и поправке, Школа је принуђена да ове активности финансира из сопствених прихода, што иде на штету издвајања за унапређивање наставног процеса+++</p>
О – (Opportunities): МОГУЋНОСТИ	T – (Threats): ОПАСНОСТИ
<p>Школа има капацитете да конкурише за средства из међународних пројеката, пројеката прекограничне сарадње, као и из пројеката Министарства+++ Школа има капацитете за реализацију активности којима би се увећали приходи (скриптарница, израда дидактичког материјала и сл.)++</p>	<p>Опште економске тешкоће у земљи, посебно на југу Србије, могу утицати на број студената који су заинтересовани за васпитачки позив, иако Школа годинама води политику одржавања (па и смањивања) цена школарина и планира начине како да привуче што већи број студената +++ Један број запослених није заинтересован да се укључи у активности промоције Школе и стицања сопствених прихода+++</p>

Изложени подаци говоре да Школа испуњава захтеве стандарда 12 - Финансирање, али да

очекује подршку Оснивача како би и у наредном периоду била адекватно финансирана.

Прилози

Прилог 12.1. Финансијски план за 2014, 2015, 2016.

Прилог 12.2. Финансијски извештај за претходну календарску годину (Завршни рачун 2015)

Процена испуњености стандарда 13. Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Опис стања

Висока школа струковних студија за образовање васпитача Пирот, кроз своју унутрашњу организацију омогућава студентима учешће у процесу обезбеђења квалитета, пре свега кроз рад Студентског парламента. Представници студената учествују у раду органа установе, пре свега стручних органа (Наставно веће Школе), као и у делокругу управљања Школом (Савет Школе).

Анализа слабости и повољних елемената

S - (Strenght): СНАГЕ	W – (Weakness): СЛАБОСТИ
<p>Школа континуирано институционално обезбеђује укључивање студената у рад на свим важним нивоима - Наставном већу, Савету Школе, Комисији за квалитет+++</p> <p>Сви студенти учествују у попуњавању анкета+++</p> <p>Предствници Студентског парламента узимају учешће у акитивностима везаним за самовредновање и проверу квалитета++</p> <p>Студенти дају сугестије за побољшање квалитета анкетних упитника које Комисија за квалитет поштовати++</p>	<p>Студенти не учествују у пуној мери у анализама података самовредновања++</p> <p>Студенти нису у протеклом периоду били укључени у довољној мери у одлучивање о индикаторима за процену неких области квалитета++</p> <p>Студенти нису укључени у процес праћења спровођења корективних мера (мада потребе за корективним мерама скоро да није било)+</p> <p>Постоји опасност од формализације поступка вредновања, услед превише и преопширних анкета++</p> <p>Отворено је питање чувања приватности наставника и сарадника, са једне стране, и јавности података о њиховом раду, са друге++</p>
О – (Opportunities): МОГУЋНОСТИ	T – (Threats): ОПАСНОСТИ
<p>Постоји стратешко опредељење Школе да студенти имају централну улогу, тако и да се студенти укључују у све сфере процеса унапређења квалитета наставе и свих облика рада+++</p> <p>Подизање свести свих студената о значају процеса самовредновања++</p> <p>Постоји могућност да се студенти мотивишу да сами осмишљавају и спроводе активности преко Студентског парламента, са циљем преиспитивања стандарда квалитета у Школи++</p>	<p>И даље један број студената не дели културу неговања и развоја квалитета рада у Школи+++</p> <p>Присутна је слаба мотивација једног броја студената да се баве унапређењем квалитета, што укључује и слабу мотивацију везану за попуњавање и анализу анкета++</p>

Закључујемо да Висока школа испуњава захтеве стандарда 13 - Улога студената у самовредновању и провери квалитета.

Предлози за побољшање и планиране мере

- Предлаже се анкетаирање студената о њиховом учешћу у процесу обезбеђења квалитета, пре свега кроз рад Студентског парламента као и о учешћу у раду Савета Школе.

Прилози

Прилог 13.1. Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета

- Статут студентског парламента
- Правилник о изборима за студентски парламент Школе
- Одлука о расписивању избора за чланове студентског парламента
- Записник са гласања за избор чланова студентског парламента

Процена испуњености стандарда 14. Систематско праћење и периодична провера квалитета

Опис стања

Висока школа струковних студија за образовање васпитача Пирот према наведеној стратегији и плану праћења и контролисања квалитета, обезбеђује повратне информације о квалитету стечених компетенција дипломираних студената. Истовремено, као део сарадње и размене информација са установама у којима студенти обављају стручну праксу Школа у континуитету (преко извештаја студената) прати напредовање студената.

Анализа слабости и повољних елемената

S - (Strenght): CHAGE	W – (Weakness): СЛАБОСТИ
<p>Успостављен је континуитет процеса праћења и унапређивања квалитета, прецизиране процедуре и поступци за периодичну проверу квалитета+++</p> <p>Повратне информације о квалитету и стручности дипломираних студената++</p> <p>Праћење и усклађивање самовредновања са сродним институцијама+++</p> <p>Поступак самовредновања се стално усавршава, како путем побољшања анкета, тако и већом јавношћу и доступношћу података+++</p>	<p>Проблем недовољне изнтересованости и објективности свих битних субјеката у попуњавању анкета++</p> <p>Недовољн контакт и размена података са Националном службом запошљавања++</p> <p>Потреба дефинисања више мерљивих индикатора ради праћења квалитета стечених знања+</p> <p>Недовољно средстава за сарадњу и размену искустава о процесу провере квалитета са сродним установама у земљи и иностранству++</p> <p>Неадекватна заинтересованост једног броја нставника за праћење и вредновање квалитета ++</p>
О – (Opportunities): МОГУЋНОСТИ	Т – (Threats): ОПАСНОСТИ
<p>Подизање свести свих запослених - наставника, сарадника, ненаставног особља, као и студената о значају самовредновања +++</p> <p>Даља едукација и обука свих субјеката за квалитетно спровођење поступака самовредновања ++</p> <p>Могућност учешћа на националним и међународним пројектима који се баве процесом побољшања квалитета наставног процеса++</p> <p>Детаљније тумачење резултата анализе квалитета и рад на доследном спровођењу корективних мера++</p>	<p>Проблем анонимности анкета, што може утицати на објективност анкетирања++</p> <p>Несагледавање користи од процеса праћења и обезбеђивања квалитета+++</p> <p>Недовољна мотивисаност запослених за спровођење провере квалитета и корективних мера+</p> <p>Поступак самовредновања је веома обиман и сложен, те је потребно је укључити што већи број запослених и студената и поделити активности на конкретне задатке и поступке за самовредновање++</p>

На основу наведених података, закључујемо да Висока школа струковних студија за образовање васпитача Пирот испуњава захтеве стандарда 14 - Систематско праћење и

периодична провера квалитета.

Прилози

Прилог 14.1. Информације присутне на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређивања квалитета рада високошколске институције.

Општа оцена испуњености стандарда у високошколској установи, са предлогом будућих мера

Сматрамо да Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Пироту, **испуњава захтеве стандарда за обезбеђење квалитета**. Посебно добре стране наше високошколске установе је квалитет наших студијских програма који су интердисциплинарни и садржински богати наставни програми утемељени на истраживањима потреба професионалаца који раде у предшколским установама, као и потребама савремених друштвених кретања и интенција у области образовања, као и одговарајућа усмереност програма ка самосталном и практичном раду студената, усклађеност програма са програмима који се баве образовањем васпитача развијенијих европских земаља, усклађеност програма са законским изменама које су се догађале у делатности предшколског васпитања, као и развијен систем праћења и самовредновања укупне школске организације.

Да би се квалитет високошколске установе побољшао, потребно је предузети одређени број **мера**, од којих су следеће најзначајније:

- Потребно је преиспитати и унапредити процедуре обезбеђења квалитета у наредном периоду, посебно везано за вредновање студентске праксе и вредновање наставног процеса на специјалистичким студијама.
- Обезбедити већу транспарентност рада Студентског парламента.
- Подстицати и мотивисати наставнике и сараднике за интензивније бављење научним и истраживачким радом.
- Обезбедити просторне услове за нормално функционисање образовних и научно-истраживачких активности Школе и то повратком у употребу просторија Школе које данас други користе.
- Обезбедити квалитетнију промоцију Школе у јавности, како би већи број потенцијалних студената био заинтересован за позив васпитача.
- Даље доприносити угледу Школе као једине државне високошколске институције у Пиротском округу.

